

**LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO
PIRMOSIOS DALIES UŽDUOTIES BENDRIEJI VERTINIMO KRITERIJAI**

**I SKYRIUS
HOLISTINIS VERTINIMAS**

1. Vertinimo kriterijai, pagal kuriuos vertina pokalbį palaikantis vertintojas *(holistinis vertinimas; surinkti taškai pridedami prie detaliojo vertinimo metu surinkto bendro taškų skaičiaus)*

Kriterijus ir aprašas	Taškai
1.1. Užduotis atlikta puikiai (įvykdyti visi pateikti reikalavimai): išsamiai atskleista tema, pristatymas (kandidato monologas) struktūruotas, galimas vienas kitas neesminis analizės trūkumas; pokalbio metu kandidato teiginiai visiškai adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), tinkamai išplėtoti, tiksliai ir išsamiai atsakoma į klausimus. Kalbama sklandžiai, vartojamas tinkamas, turtingas, įvairus žodynas, gali pasitaikyti viena kita kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaida.	4
1.2. Užduotis atlikta gerai (įvykdyti dauguma pateiktų reikalavimų): pakankamai atskleista tema, pristatymas (kandidato monologas) struktūruotas; galimas vienas kitas neesminis analizės trūkumas; pokalbio metu kandidato teiginiai visiškai adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), tiksliai ir išsamiai atsakoma į didesnę dalį klausimų. Kalbama sklandžiai, vartojamas tinkamas, įvairus žodynas, pasitaiko keletas kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų.	3
1.3. Užduotis atlikta patenkinamai (įvykdyti pagrindiniai pateikti reikalavimai): tema atskleista iš dalies, pastebimas vienas kitas pristatymo (kandidato monologo) struktūros ar nuoseklumo trūkumas; pokalbio metu kandidato teiginiai visiškai adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), bet atsakymams stinga tikslumo, išsamumo. Užfiksuojama sklandaus kalbėjimo trūkumų, vartojamas iš dalies tinkamas, bet neįvairus žodynas, daroma kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų.	2
1.4. Užduotis atlikta silpnai (įvykdyta mažiau nei pusė užduoties reikalavimų): tema atskleista nepakankamai, pristatymas (kandidato monologas) nestruktūruotas; pokalbio metu išsakyti kandidato teiginiai tik iš dalies adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), tiksliai ar išsamiai atsakoma į mažesnę dalį klausimų. Vartojamas žodynas ribotas, kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų gausa netrukdo suprasti sakomo teksto.	1
1.5. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0

II SKYRIUS

DETALUSIS VERTINIMAS

2. Vertinimo kriterijai, pagal kuriuos vertina vertinantis vertintojas

Kriterijus	Kriterijaus aprašas	Taškai
2.1. Teksto analizė teminiu ir stilistiniu aspektu	2.1.1. Tinkamai analizuoja tekstą: supranta autoriaus tikslą, adresatą, temą, problemą, pagrindinę mintį, atskleidžia autoriaus požiūrį, aptaria argumentavimo būdus, turiniui reikšmingą raišką. Yra vienas kitas neesminis trūkumas.	4
	2.1.2. Tinkamai analizuoja tekstą: supranta autoriaus tikslą, adresatą, temą, problemą, pagrindinę mintį, atskleidžia autoriaus požiūrį, aptaria argumentavimo būdus, turiniui reikšmingą raišką. Yra vienas kitas analizės trūkumas.	3
	2.1.3. Ne visai tinkamai analizuoja tekstą: formuluojant autoriaus tikslą, adresatą, temą, problemą, pagrindinę mintį yra trūkumų, iš dalies aptaria argumentavimo būdus.	2
	2.1.4. Tekstas beveik neanalizuojamas, tik atskiri kalbėjimo fragmentai susiję su tekstu, didžioji kalbėjimo dalis yra bendro pobūdžio samprotavimas ir (ar) teksto atpasakojimas.	1
	2.1.5. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0
2.2. Kandidato požiūrio į tekste keliamas problemas atskleidimas	2.2.1. Kandidato požiūris atskleistas aiškiai: pagrindžiamas arba paneigiamas tekste keliamų problemų aktualumas. Asmeninis požiūris pagrįstas savo socialine ar kultūrine patirtimi.	3
	2.2.2. Kandidato požiūris išsakomas, bet argumentams trūksta svarumo. Asmeninis požiūris pagrįstas savo socialine ar kultūrine patirtimi.	2
	2.2.3. Kandidato požiūris išsakomas, bet argumentai netinkami / remiamasi tik tekstu / neargumentuota.	1
	2.2.4. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0
2.3. Kalbėjimo struktūra, minčių nuoseklumas	2.3.1. Laikomasi trinarės teksto struktūros: yra aiški įžanga, dėstymas ir apibendrinimas. Mintys dėstomos nuosekliai, logiškai. Galimas vienas kitas neesminis nuoseklumo trūkumas. Kalba išbaigta.	2
	2.3.2. Struktūra turi trūkumų: nėra aiškos įžangos, dėstymo ar apibendrinimo. Mintys dėstomos nenuosekliai, pastebima logikos trūkumų. Kalba neišbaigta.	1
	2.3.3. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0
2.4. Atsižvelgimas į komunikavimo situaciją	2.4.1. Kalbėjimo intonacija, garsas ir tempas atitinka kalbinę situaciją. Laikomasi viešojo bendravimo etikos. Tinkamai naudojamos neverbalinės (gestai, akių kontaktas, mimika, kūno kalba) priemonės. Galimas vienas kitas trūkumas.	1
	2.4.2. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0

2.5. Dalyvavimas pokalbyje	2.5.1. Kandidatas aktyviai dalyvauja pokalbyje. Natūraliai ir išsamiai atsako į klausimus, logiškai susieja savo atsakymus su monologe išsakytomis mintimis.	3
	2.5.2. Kandidatas ne į visus klausimus atsako išsamiai, sieja savo atsakymus su monologe išsakytomis mintimis.	2
	2.5.3. Kandidatas atsako / bando atsakyti į vieną kitą klausimą ir (ar) savo atsakymų nesieja su monologe išsakytomis mintimis ir (ar) joms prieštarauja.	1
	2.5.4. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0
2.6. Kalbinė raiška ir taisyklingumas	2.6.1. Monologo ir dialogo metu kalbama sklandžiai, tinkamai formuluojami sakiniai, vartojamas deramas ir įvairus atitinkamo stiliaus (registro) žodynas. Vartojamos sąvokos tikslios ir tinkamos. Gali pasitaikyti viena kita kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaida.	3
	2.6.2. Monologo ir dialogo metu kalbama pakankamai sklandžiai, galimas vienas kitas sklandumo ir (ar) rišlumo trūkumas, keletas sakinių formulavimo pažeidimų; vartojamas deramas ir įvairus atitinkamo stiliaus (registro) žodynas. Vartojamos sąvokos tinkamos. Daroma kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų.	2
	2.6.3. Monologo ir dialogo metu kalbama ne visai sklandžiai; pasitaiko sakinių formulavimo pažeidimų, vartojamas iš dalies tinkamo stiliaus (registro), bet skurdus žodynas. Pasitaiko sąvokų vartojimo netikslumų. Kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų gausa netrukdo suprasti sakomo teksto.	1
	2.6.4. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0

PASTABOS:

1. To paties tipo tarties, kirčiavimo, žodyno, gramatikos klaidos laikomos viena klaida (pavyzdžiui, netaisyklingas priešdėlinių veiksmažodžių kirčiavimas, priešpaskutinio skiemens taisyklės pažeidimai, linksnių ir prielinksnių vartojimo klaidos ir kt.).
2. Visa užduotis vertinama nulių, jeigu kandidatas:
 - pirmosios užduoties dalies (monologo) metu tik perskaito užduotyje pateiktą tekstą, jo neanalizuoja;
 - pirmosios užduoties dalies (monologo) metu analizuoja ne savo užduotyje pateiktą tekstą.